

KRAJÁNEK

Trutnovsko ▶ Náchodsko
Jičínsko ▶ Královéhradecko ▶ Rychnovsko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje ○ ročník 16 ○ číslo 8 ○ srpen ○ 2016 ○ cena 5 Kč

FOTO – M. Vohralíková

Na táboře Hvězdička ve Slatině nad Zdobnicí se děti nenudily. Při táborové hře se v lese proběhly a poznaly, co je kolektivní spolupráce.

Umění přežít v „nízkoenergetickém“ táboře

Děti na táboře Hvězdička, který již po 34. pořádá Pionýrská skupina Mladost z Hradce Králové ve Slatině nad Zdobnicí, si užívaly při naší návštěvě táborovou hru na dopadení padouchů (obrázky v lese), zpestřenou tím, že byly v trojici a honili je lovci. Děti žijí ve stanech s podsadou u říčky Zdobnice obklopeny lesem.

Prožijí tu opravdu tři týdny spartánsky – žádná elektřina, tedy ani televize a tablety... Mobil dobíjejí, jen když kuchařky spustí malý agregát pro kuchyňské stroje. Teplou vodu ohřívají pomocí brutarů a topí v nich vlastnoručně nařezaným a naštippaným dřevem. Originální umývání jen s vodou studenou tvoří mlýnské kolo, to postavili rodiče a vedoucí, stejně jako dřevěné stavby, chatky a přístřešky. Letos otevřeli dřevěný domek – koupelnu s teplou vodou z brutaru. Program je orientován na samostatnost, na přežití v přírodě (dvoudenní putování) a všeliké tábornické a jiné dovednosti a samozřejmě výlety, hry a táboračky. Odvahu a výdrž si trénují také v celodenní ostraze tábora, což už není prý tak obvyklé. Hlídkají i nejmenší děti – i v noci. Učí se už několik let třídít odpadky. Takže něžný název tábora opravdu nenapovídá, co bude jeho náplní. Až snad večer u táboračky děti ty hvězdy počítají a vyhlížejí tu svou. O sedmdesátku dětí od těch nej-

menších prvňáčků (ti jsou zde jen týdny dva) až po osmnáctileté se stará v pěti oddílech desítka vedoucích a jsou tu kuchařky, zdravotník a hlavní vedoucí „Růža“. Ta vymyslela s ostatními vedoucími úkoly pro celotáborovou hru Liga výjimečných, inspirovanou pevností Boyard a uměním přežít. Tábor a základnu pionýrské skupiny po tři desítky let budovala, připravovala a vedla Táňa Šormová. V pokračování práce s dětmi jí nebrání ani její současná funkce radní za KSČM v Královéhradeckém kraji. Už si zde trochu oddychla „jen“ v roli zásobovačky a pokladní. „Je to pro mne návrat do mládí a opravdový čínorodý odpočinek,“ říká ke své roli zde a dodává: „Pro děti připravujeme tábor opravdu s co nejmenšími náklady, bez nároku na mzdu, tak si jej mohou dovolit děti všechny – a scházejí se sem pomalu z celé republiky. Mnoho vedoucích jsme si vychovali, ale je to pro ně stále větší problém, uvolnit se ze zaměstnání a od rodiny.“ (vha)

))) Slovo předsedkyně KhKV KSČM

Podnikavé neziskovky

Nestátní nezisková organizace není v České republice oficiální právní termín, ale je to termín v praxi značně používaný. Nestátními neziskovými organizacemi mohou být například spolky, ústavy, sociální družstva, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy, registrované církve, náboženská společnost nebo tzv. církevní právnická osoba. Deklarují nezávislost na státu, kraji či obci a jsou občanským sektorem.

Tyto subjekty se převážně zabývají ochranou přírody, lidskými právy, pomocí postiženým občanům, dětem či vyloučeným komunitám – tedy žádoucím činnostem. V ČR jich je podle statistického úřadu registrováno 126 443, z toho spolků je 116 875. Církve a církevní organizace mají dohromady 4 654 organizací. Zbytek tvoří různé nadace, nadační fondy a obecně prospěšné společnosti. Všechny tyto organizace jsou založeny s cílem pomáhat. Pokud je vytvořen nějaký zisk, měl by se použít na zlepšení chodu dané instituce. Z tohoto důvodu jsou osvobozeny také od některých daní.

Jak získávají finanční zdroje? Převážně jsou financovány vládními institucemi, domácnostmi, členskými příspěvky, dary a z veřejných zdrojů i ze zdrojů zahraničních. Někdy nahrazují činnost státních struktur. Sice se tyto organizace hrdě nazývají nestátní, ale bez podpory z měst, obcí, krajů, ministerstev, tedy z financí vybraných od občanů a firem v podobě daní, by některé nemohly tak dobře existovat.

O tom, zda jsou tyto peníze všude účelně vynakládány, se dá dlouho diskutovat. Velká část padne na mzdy pracovníků, zabezpečení chodu organizace a jen menší část se jich dostane na podporu účelu, pro nějž neziskovka vznikla. Tato forma „podnikání“ se osvědčila a je to oblíbená možnost u nás i ve světě, jak se dostat k penězům. Neházíme je do jednoho pytle, ale pokud do takových „nezávislých“ společností přispíváte, dobře si je prolustrujte. Měly by mít webovou stránku a zveřejňovat výroční zprávu o hospodaření.

Věra ŽÍŽKOVÁ

Komunisté vysílají do Senátu atletického trenéra Pavla Studničku

Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) do letošních senátních voleb nominuje ve volebním obvodu č. 43 (Pardubicko, Přeloučsko a Chlumecko) pardubického zastupitele a úspěšného atletického trenéra Pavla Studničku.

Krajská konference KSČM Vás schválila jako svého kandidáta do senátních voleb, jaká byla Vaše první reakce?

Mile mě to překvapilo. Nečekal jsem to, i když nějaké náznaky už jsem upřímně řečeno zaznamenal při loňském tradičním setkání levice pod Kunětickou horou. Trošku jsem očekával, že bude do boje o Senát vyslán nějaký zkušený funkcionář KSČM, to se přiznám. Této pocty si ale pochopitelně vážím. Je mi jasné, že to nebude jednoduchý souboj. Kandidáti na tento post budou na Pardubicku velmi silní. Kampaň bude jistě velmi vypjatá.

Proč si to myslíte?

Už proto, že do komunálních voleb v roce 2014 šlo jen z Pardubicka osmnáct subjektů politických stran a hnutí. V tuto chvíli již víme, že kandidátů na senátora za Pardubicko, Přeloučsko a Chlumecko bude letos deset. Konkurence bude opravdu silná.

Co chcete voličům nabídnout?

Určitě mohu nabídnout své zkušenosti. V komunální politice působím už od roku 1990, tedy více než 25 let, mimo jiné jsem i na postu zastupitele statutárního města Pardubic i městského obvodu Pardubice 5. Kandidaturu do Senátu беру jako určitou možnost vyvrcholení mé politické dráhy.

Co se budete snažit v Senátu prosadit?

Především zájmy občanů, ty je třeba obhajovat na všech postech. Politický program KSČM vždy klade důraz na sociální aspekty. Rád bych, aby lidé, co si každý den musí poctivě vydělávat na

chleba, žili v důstojných podmínkách. Také v Pardubickém kraji nás trápí nezaměstnanost. Řada tradičních firem má na trhu problémy nebo už svou činnost musela dokonce ukončit. Další věci, kte-

rá by se měla na Pardubicku co nejrychleji vyřešit, je dopravní obslužnost. Můj volební program má celkem 10 základních bodů, ale problémy budeme řešit podle nutnosti.

Může třeba problém dopravní obslužnosti vyřešit senátor?

Určitě může. Když je člověk v kontaktu se zástupci města, kraje i vlády, tak má pochopitelně větší možnost apelovat na ně a požádat o nápravu na patřičných místech. Senátor přece jen nemusí někde složitě klepat na dveře.

Co je podle vás hlavním úkolem Senátu?

Rozhodně musí aktivně promlouvat do předkládaných zákonů, i přesto, že nemá konečnou rozhodovací pravomoc. Měl

by se snažit lobovat a vylepšovat legislativu, protože je pravdou, že jejich úroveň tak, jak přichází z Poslanecké sněmovny, je všelijaká.

Je podle vašeho názoru Senát potřeba a pokud ano, proč?

Musím přiznat, že jsem původně nebyl žádným velkým zastáncem Senátu. Často jsem dokonce tvrdil, že jej považuji za zbytečný. Později jsem pochopil, že jeho existence má určitou logiku. Jenže dost často docházelo k různým nesouladům

mezi oběma komorami Parlamentu, hlavně když Poslanecká sněmovna byla převážně pravicová a Senát spíše levicový.

Má podle vás Senát dostatečnou podporu veřejnosti?

Podle posledních statistik popularita Senátu činí kolem třiceti procent, což není zrovna vysoké číslo. Uvědo-

muji si, že činnost 81 senátorů a jejich aparátu stojí daňové poplatníky velké množství peněz a ty by se určitě daly využít někde jinde. Jsem přesvědčen o tom, že kdyby se uskutečnilo referendum o potřebnosti Senátu, pravděpodobně by si většina voličů těžko přála zachovat jeho stávající podobu.

Co byste řekl svým voličům závěrem?

Tak určitě aby volili s rozvahou. Je třeba přehodnotit, co se tady vlastně za uplynulou čtvrt století stalo a podle toho by měli rozhodnout, kdo bude hájit jejich zájmy. Moje krédo, se kterým jdu do voleb, je Dobré srdce, pracovitě ruce a zdravý rozum. (eh)

Tři proměny TEPNY v Náchodě se opět naplní?

Za socialismu byl národní podnik TEPNA významným zaměstnavatelem v Náchodě a okolí. Více než 3 500 zaměstnanců vyrábělo textilní výrobky do celého světa. Ze staré části zbyly již dnes jen ruiny, které tam nikdo z občanů Náchoda nechce, ale není v silách radnice zajistit jakýkoli posun ke změně beznadějně situace. Ruiny textilky vzniklé díky snaze představitelů Strany zelených nesou přezdívku „Kudrnáčovy hory“. Když poslouchám turisty, kteří přijedou do Náchoda a zaparkují v okolí ruiny poslední budovy,

říkají: *to je jako v Bronxu, myslíte, že to nespadne? Nestavějte auto blízko – co kdyby to spadlo! Protivětrm prohání se jen vítr ...*

Nebudu řešit, proč se tak stalo, proč textilní podniky padly, kam odešli všichni pracovníci, pomohl jim stát nebo jiný zaměstnavatel? Zajímá mě jaký bude další osud budovy. Čeká stejný osud poslední budovy Tepny, nebo BUDE SITUACI AKTIVNĚJI ŘEŠIT zastupitelstvo Náchoda či snad majitel budovy firma PROTI-VÍTR?
Jiří ŽOČEK

Kulturní programy jsou v současnosti méně dostupné

V srpnovém Krajánku jsme se rozhodli informovat o oblasti kultury v našem kraji. O zamyšlení nad kulturními příležitostmi pro veřejnost v minulosti a v současné době jsme poprosili kandidátku na senátorku v obvodu Nymbursko-Jičínsko Věru Beranovou.

Od dětství hraji na housle a zpívám a těmto aktivitám se věnuji i v současnosti. Hru na housle jsem mnohokrát uplatnila v orchestru městského divadla, což tehdy byla činnost dobrovolná, a tudíž neplacená, ale dělala jsem ji ráda.

Již jako děti jsme vystupovaly na různých akcích, jako byl Mezinárodní den žen či výročí důležitých událostí. Rovněž jako žáci základní či střední školy jsme měli možnost zhlédnout v předních pražských divadlech různá dramata, balety i opery, čímž jsme si rozšiřovali kulturní rozhled. Bylo to totiž snadněji finančně dostupné, protože kultura jako taková byla mnohem víc dotována ze státních prostředků.

Na různých společenských akcích, ať už to byly plesy či taneční zábavy, jsme se dokázali velice dobře bavit. To mohu potvrdit z pozice zpěvačky s různými tanečními orchestry. V dnešní hektické době už ani většina dospělých nemá o tyto akce zájem. Koná se řada kulturních pořadů i v místech mimo Prahu, ve kterých vystupují přední umělci, ale bohužel pro některé občany jsou tyto akce finančně náročné, protože kultura již není tolik dotována a nároky umělců jsou někdy pře-

hnané. Situace bude obdobná v celé republice.

U nás v Nymburce působí již desítky let Nymburský komorní orchestr (NKO), jež jsem členkou, a hraji ve skupině prvňáčků houslí. Máme již takový věhlas, že naši posluchači vodí na naše koncerty i své děti. Vstupné na naše vystoupení je zhruba pouhá desetina ceny vstupenek na koncerty známých symfonických orchestrů. Ovšem co do kvality se jim nebezpečně přibližujeme. Jsme ale ryzí amatéři a zkouškám věnujeme každý několik hodin týdně.

V městském Hálekově divadle se sice konají představení s herci pražských či oblastních divadel, ale opět musím konstatovat, že vstupné bývá na místní poměry příliš vysoké. Ochotnický spolek Hálek funguje a občas nastuduje některé klasické kusy či pohádky, ale divácká účast nebyvá příliš vysoká.

Máme velmi pěkný kinosál, avšak vstupné na jednotlivá představení je tak vysoké, že kdybych chtěla vzít svých osm vnoučat na nějakou pěknou pohádku, asi bych to finančně nezvládla. My jsme jako děti mohli chodit za pár korun do kina každý týden.

V Nymburce máme historickou kapli sv. Jana Nepomuckého, patřící městu, ve které je výborná akustika a několikrát jsme s NKO v ní vystupovali. Je však potřeba její důkladná rekonstrukce (střecha, zdivo, podlaha), na kterou město zatím nemá potřebné finanční prostředky. Opravuje se postupně. Je to velká škoda. Doufám, že se současnému ministru kultury podaří do rozpočtu na příští rok získat nějaký ten milion navíc na opravu takovýchto památkových objektů a že se ještě dočkám toho, abych si v této kapli s naším orchestrem zahrála.

Věra BERANOVÁ,
kandidátka do Senátu,
obvod č. 37 Jičín-Nyburk

Výtěžek z církevních restitucí neslouží slibovanému účelu

Již druhým rokem plynou do rukou představitelů církví miliardy v podobě tzv. vráceného majetku, stejně jako finanční náhrady majetku tzv. nevydaného.

Zastavme se u pojmu „vrácený majetek“. Tzv. církevní restituce probíhají pod líbivým heslem Co bylo ukradeno, musí být vráceno!. Kdo by nesouhlasil? Především ten, kdo zná dějiny své vlasti a vyzná se v rozdílu mezi majetkem a držbou. Nejen mé výhrady spočívají v tom, že církev přinejmenším od doby vlády Josefa II. majetek nevlastnila, ale měla jej v užívání, tedy v držbě. Pozemková reforma prezidenta Masaryka potom výrazně omezila užívání půdy a zemědělského majetku nejen velkostatkářům, ale především církví, zvláště církví římsko katolické.

Zákon o půdě 229/91 Sb., který platil pro všechny občany, nenaplnil očekávání církví, proto musely přijít o dvě desetiletí později tzv. církevní restituce a vydává se majetek, o jehož vlastnictví církvemi lze s úspěchem pochybovat už i proto, že se vydává majetek i církvím, které před rokem 1948 ani ne-

existovaly. Ústavní soud rozhodl, že církevní majetek musí být vydán. Inu je vydáván.

Když se zvedla vlna nevole lidí nad skutečností, že se především z katolické církve stává největší vlastníkem nemovitostí v republice, tvrdili její představitelé, že výtěžek restitucí lidem vrátí v charitativních projektech a údržbě svých církevních budov.

Protože mám ve své gesci jako náměstek hejtmána dotační tituly jak v oblasti památek, tak mám přehled o projektech v sociální oblasti, musím konstatovat, že podle dostupných informací nešla z církevních restitucí do oprav církevních památek v kraji, ani do oprav třeba Biskupského gymnázia v Hradci Králové, nebo do projektů Katolické diecézní charity u nás v kraji ani koruna. Jsou dál financovány z peněz daňových poplatníků. Tedy z dotací státu, kraje a obcí.

Na restituční peníze marně čekají též faráři, jimž se kostelík rozpadá nad hlavou, a pokud jim ho neopraví obec, pak jim na hlavu a hlavu jejich věřících opravdu jednoho krásného dne spadne.

Myslím, že je nejvyšší čas začít se ptát představitelů církví, ale i jejich tichých podporovatelů – pánů lidovců, kde vlastně končí peníze z kapes daňových poplatníků, které plynou do kapes církvím. Zdanění finančních náhrad církvím je to nejmenší, co může vláda a parlament udělat.

Otakar RUML (KSČM),
vícehejtman a lídr kandidátky KSČM
Královéhradeckého kraje

KUKS, BRAUNŮV KRAJ A JEHO ROZVOJ

Jako zastupitel za KSČM v Zastupitelstvu Královéhradeckého kraje jsem se v souladu s programem KSČM – personálně obsadit a pozitivně ovlivňovat, případně dozorovat činnost a hospodaření v co nejvíce společnostech zřízených Královéhradeckým krajem –, stal mj. nejprve členem dozorčí rady Revitalizace Kuks, o. p. s., a později jejím předsedou, a to bez nároku na jakýkoli honorář nebo odměnu. Na obnově Kuksu se podílejí tři významné subjekty, a to každý svou měrou a navzájem spolupracují. Prvním je výše uvedená organizace Královéhradeckého kraje, dalším je Národní památkový ústav a třetím obec Kuks.

Co se dosud podařilo

- Největší dominantou je zde samozřejmě **hospital**, kde byla v roce 2015 zakončena velkolepá rekonstrukce. Hlavní stavební práce probíhaly v letech 2013 až 2015 s tím, že v roce 2014 byla budova hospitalu i její blízké okolí veřejnosti zcela uzavřeny. Celková výše poskytnuté dotace byla 440 082 059 Kč (z prostředků

příznivého počasí je v provozu velká letní zahrada s možností zastřešení markýzami o celkové kapacitě 85 míst. Otevírací doba je přizpůsobena otevírací době hospitalu.

- Při projektu Braunův kraj II. jsme zrekonstruovali č. p. 57, vedle kaskádových schodů napravo, kde vznikl suterénní výstavní prostor, **restaurační zařízení** Restaurace Baroque (dříve Hospoda

fov – Kuks za 67,4 mil. Kč je velmi oblíbená cyklisty a vede podél řeky Labe v délce 30 km. Plánuje se její prodloužení až k prameni Labe přes Dvůr Králové – možnost navštívit zoo, dále kolem unikátní přehrady Les království a na druhou stranu výhledově také přes Německo až k ústí Labe do moře. Od Jaroměřě je plánovaná cyklostezka směrem na Náchod, kolem nádrže Rozkoš, kde by měl být i okruh kolem celé přehrady a dál do Polska. Za rok a čtvrt, do konce roku 2014, cyklostezku využilo 150 000 kolarů a chodců a další desetitisíce uživatelů od té doby stále narůstají.

Josef Dušek

- **Rentzova barokní tiskárna** a pouliční divadlo v Kuksu za 19,5 mil. Kč, vedle kaskádových schodů nalevo, jež zřídil místní nadšenec pro Kuks pan Stanislav Bohadlo.

- **Rekonstrukce dobových komunikací** v památkové rezervaci v obci Kuks za 22,5 mil. Kč.

- Významně se osvědčily **marketingové akce na podporu a propagaci Kuksu** ať už v ČR, Polsku či jinde, které samozřejmě budou i nadále pokračovat. Zaměřujeme se na Poláky – nabízíme služby v polštině. Vznikl nový turistický portál, působivé reklamní spoty, rozcestníky, informační systém a množství tiskovin. V obci jsme umístili nový mobiliář (lavičky, koše, stojany na kola, informační cedule s mapami) a rozcestníky označili všechny veřejné turistické cíle.

- **Kuks na poštovní známce** – Kuks se dočkal unikátní prezentace. V edici Krásky naší vlasti byly vydány hned dvě známky. Slavnostní křest v lapidáriu Hospitalu Kuks si nenechaly ujít stovky filatelistů.

Co se daří v současnosti

- **Železný příhradový most** přes Labe je zapsaná kulturní památka. Pro jeho havarijný stav jej ale mohou využívat pouze pěší turisté. Jeho statika je silně porušená a hrozí mu zřícení. Oprava nemohla být zahrnuta do žádného z projektů na revitalizaci Kuksu. Vedení Královéhradeckého kraje schválilo pro obec Kuks finanční příspěvek na opravu mostu ve výši tři miliony korun. Nyní je hotová schválená studie rekonstrukce této památky

IOP, 85 % Evropský fond regionálního rozvoje, 15 % státní rozpočet); spolu s příspěvkem České republiky na nezpůsobilé výdaje šlo o částku **453 348 434 Kč**. Slavnostní otevření se uskutečnilo 28. března 2015 a hospital vstoupil do své premiérové sezóny s ohromným zájmem třinácti set návštěvníků za tento den. Za rok 2015 pak navštívilo objekt 160 000 turistů. V porovnání s lety před obnovou, kdy hospital navštívilo ročně okolo 40 000 turistů, jde o skutečně markantní nárůst. Do obnovené zahrady se vrátilo 144 bylinkových záhonů, celkové vzezření bylo uzpůsobeno příjemné relaxaci. Stejně tak prošlo úpravou nádvoří a blízké okolí.

- Bývalá **sýpka**, bezprostředně vedle hospitalu, začala v březnu 2016 opětovně sloužit jako stravovací zařízení – „Hospoda na Sýpce“. Její kapacita je 70 míst. Za

U Prdoly), multimediální sál, veřejné WC, kancelář společnosti a dětský koutek v podkroví. Rekonstrukcí č. p. 72 – secesní Jeschkeho vila – vzniklo překrásné nové turistické informační centrum se dvěma apartmány s možností pronájmu a kanceláří společnosti. To vše za 45,76 mil. Kč.

- **Záchrana drobné architektury** a sochařských děl v obci Kuks za 3,8 mil. Kč spočívala především v obnově schodišť, kašen s prameny a Braunových soch.

- Projekt **Naučná vinařská stezka v Kuksu** za 1,6 mil. Kč pomohla zastřešit viniční altán na kukském vinohradu. Vedle toho projekt Historie a současnost vína východních Čech v obrazech dějin Země koruny české za 0,8 mil Kč pomohl vytvořit naučné vinařské stezky v Kuksu, expozici vín a výsadbu různých odrůd révy.

- **Cyklostezka Hradec Králové – Jose-**

➔ a zpracovává se projektová dokumentace. V druhé polovině roku 2016 začne oprava mostu. Po dobu oprav zajistí spojení obou břehů náhradní mostní konstrukce.

● **1. etapa oprava Madony s děťátkem** – provedli jsme nezbytné restaurátorské práce, nechali domodelovat zničený obličej a vykácet náletové křoviny v jejím okolí. Socha stála zpola zapomenuta na kraji lesa a byla v havarijním stavu. Naším cílem bylo zachránit ji a vytvořit u ní zastávku naučné stezky z Kuksu do Braunova betlému. Největší radost ale máme z obnovených informačních tabulí této stezky. Nejen, že jsme nahradili staré poničené tabule, ale vznikla i nová zastavení. Celkem jsme osadili 13 nových cedulí.

● **Obnova ploch před informačním centrem** – v sousedství Jeschkeho vily, ve které sídlí turistické informační centrum Kuks, jsou neupravené a plevelem zarostlé plochy. I tento kousek Kuksu již zkrášluje a provoňujeme jej aromatickými bylinkami. Nová Jeschkeho zahrádka s pestrou bylinkovou výsadbou bude malou ochutnávkou velké bylinkové zahrady v areálu Hospitalu Kuks. Část zahrádky bude věnována ukázkám místních pískovců, ze kterých vznikly sochy a stavby v Kuksu. Ucelený informační systém barokního areálu rozšíříme o tzv. totem, tedy vitací ceduli, označující turistické informační centrum Kuks.

● **Obnova Braunova betlému** – UNESCO Braunův betlém zařadilo mezi 100 nejohroženějších památek světa. V současné době velmi úspěšně provádějí restaurátorské práce studenti z Fakulty restaurování pardubické univerzity. Záchrana je tedy na dosah. Aby se turisté nebohli v bahně, začínáme opravovat cesty a chceme vytvořit pohodlné chodníky. Zkrátka, zpřístupnit památku všem, a přitom vymezit prostor, kam turisté mohou a kam už ne. Součástí okruhu bude i informační kiosk na opraveném parkovišti, který nabídne přístřeší pro turisty. Vznikne nový turistický cíl: atraktivní vycházkový okruh z Kuksu do Braunova betlému a zázemí pro tematické akce. Když odečteme samotnou obnovu Braunova betlému, náklady na revitalizaci jeho okolí přijdou na 12 mil. Kč.

● Jeden z **nejstarších lázeňských domů** (č. p. 3) v sousedství bývalého zámku se opravuje – další domy zatím čekají v řadě.

Co by se mohlo výhledově podařit

● **Revitalizace kaskádového schodiště** za 12 mil. Kč. Schodiště je v samém srdci památkové rezervace. Je silně poškozené, prošlapané a stojí bez základu na hlíně. Očekávaný nárůst návštěvnosti Kuksu destrukci památky ještě urychlí. Navrhujeme přísně pietní konzervaci této národní kulturní památky a obnovu jejího původního vzhledu z poloviny 18. století. Schodiště je součástí hlavní barokní komunikační osy mezi bývalým zámkem a hospitem. Patří mezi poslední dochované součásti osově souměrného urbanistického záměru navrženého italským architektem Alliprandim. Kamenosochařskou výzdobu provedl kolem roku 1725 sochař Matyáš Bernard Braun se svými spolupracovníky.

● **Stezky v okolí Kuksu** za 4 mil. Kč – Hraběcí stezka provede návštěvníky obnovenou alejí s impozantním výhledem na hospital, ale i na hraniční pohoří s Polskem. Neobvyklý zážitek připravíme různě upravenými povrchy stezky pro chůzi na bosu. Necelé 4 km dlouhý okruh přivede návštěvníky ze Stanovic zpět do Kuksu příjemnou procházkou podél Labce. Anenská stezka povede k bývalé

kapli Sv. Anny, kde obnovíme prameniště léčivého pramene, a dále k opravené soše kukské Madony s děťátkem. Tříkilometrový okruh K domu filosofů připomene tuto kdysi významnou chloubu Kuksu – dnes již nestojící knihovnu.

● **Kukský Biketower** za 18 mil. Kč – Přimo v Hospitalu Kuks se s vybudováním úschovny kol nepočítá. Novou budovu

Dokončení na str. 6 ➔

Živá kultura není v kraji Popelkou

Na kulturu a památky máme dotační program, pro který je vyhrazeno každoročně deset milionů korun. Existují čtyři dotační tituly: na obnovu památkového fondu, publikační činnost, opravy historických varhan a na podporu živé kultury.

Letos byly dotace na kulturu schváleny jednomyslně krajskými zastupiteli na počátku května. Největší částka – kolem sedmi milionů korun – je určena na opravu památek a letos se o ně podělí 43 subjektů, jakými jsou např. Sala terrena zámku Rychnov nad Kněžnou, hrad Kost, nebo světový unikát Třebechovický betlém. Snažíme se v tomto dotačním titulu podpořit i opravy objektů, které nejsou přímo kulturními památkami, ale jsou umístěny v památkových zónách našich měst. Takových budov je celkem mnoho, například v Novém Bydžově, Sobotce a jinde. Na opravu dalších pěti historických varhan je alokována letos částka 770 tisíc korun. Jde o pomoc při renovaci varhan, jejichž opravy jsou velmi náročné a nezřídka se dotují opakovaně a opravují postupně.

V oblasti živé kultury jsou mimo zmíněný dotační program dotovány významné kulturní akce s trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje, kam jde letos zvláštní podpora 2,9 milionu korun a patří mezi ně např. Jičín město pohádky, Šrámkova Sobotka, Jiráskův Hronov, hradecký Jazz Goes to Town a dva folklorní festivaly, Mezinárodní setkání krajkářek, či Hořické sochařské sympozium nebo Poláčkovo léto a další. Vedle nich kraj podporuje v rámci dotačního programu další akce, na které rozdělil letos dalších 1,8 milionů korun. Tady mohou jmenovat např. turné sboru Boni pueri do Číny, Novoměstský hrnc smíchu, nebo Teatrums Kuks. Z podpory živé kultury výrazně převládá podpora kultury amatérské, což považují za správné.

Otakar RUML (KSČM),

1. náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje

Stránky o kultuře připravila
Taťána LANKAŠOVÁ

POSRPNOVÁ RUSOFÓBIE

V květnovém Krajanu jsem psal mj. o rusofóbii po odhalení Stalínova kultu osobnosti. Ještě silnější odezvu znamenal 21. srpen 1968. Dnes se mluvívá hlavně o sovětské či ruské okupaci, i když k nám vstoupily i další armády Varšavské smlouvy. Často se uvádí různé počty našich občanů, kterým způsobila smrt sovětská armáda. Přitom například v Jičíně byli zastřeleni při incidentu polským důstojníkem.

Sdělovací prostředky se každoročně vrací k sebeupálení Jana Palacha jako jeho protestu proti ruské okupaci. Dopis Jana Palacha však o tom píše trochu jinak: „Vzhledem k tomu, že se naše národy ocitly na okraji beznaděje, rozhodl jsem se vyjádřit svůj protest a probudit lid této země následujícím způsobem: Naše skupina se skládá z dobrovolníků, kteří jsou odhodláni se dát pro naši věc upálit. Já jsem měl tu čest vylosovat si jednotku, a tak jsem získal právo napsat první dopisy a nastoupit coby první pochodeň. Naše požadavky jsou: 1. okamžité zrušení cenzury a 2. zákaz rozšiřování „Zpráv“. Jestliže naše požadavky nebudou splněny do pěti dnů, tj. do 21. ledna 1969 a nevystoupí lid s dostatečnou podporou (tj. časově neomezenou stávkou), vzplane další pochodeň. Pochodeň č. 1.“ (citováno z knihy Jaroslava Štraita České XX. století, str. 187).

Česká televize často opakuje vítězství našich hokejistů nad „sbornou“, nebo výrok Barbory Špotákové, jak ji potěšilo, že na olympiádě porazila ruskou oštěpařku právě 21. srpna! Značnou pozornost věnovaly sdělovací prostředky „drakonické jízdy“ amerických vojáků napříč Českou republikou s mávajícím občany a slovy jednoho z nich, jak jsme šťastní, že nás Amerika ochrání před strašným Putinem!

Také M. Kalousek se proslavil, když hřimal před televizí: „Měli bychom se bát imperiálních ambicí Moskvy... Na našem území funguje poměrně dobře Putinova pátá kolona.“ Jako agenta Moskvy zařadil tento všeználek dokonce i ministra spravedlnosti Pelikána. V pořadu „Máte slovo“ jsme slyšeli, že za tři čtvrtiny syrských uprchlíků může Rusko a jeho půl roku působení ruských letounů v Sýrii, i když tamější občanská válka trvá pět let. Vrcholem je, když NATO haraší zbraněmi s tím, že prý „nám hrozí ruská agrese“.

O této rusofóbní hysterii píše dokonce německý týdeník Der Spiegel: „Ať se stane cokoli, kdekoliv, může za to Rusko, potažmo Putin.“ (Viz Halo noviny 29. 2. 2016.)

Všechny takové výpady se snaží ukázat v nejhrošším světle socialismus, poprvé vyzkoušený v SSSR. Zároveň máme zapomenout, co vše pro nás SSSR vykonal – od rozhodujícího vlivu na našem osvození v roce 1945, dodávkami obilí při tragické neúrodě roku 1947, ale i při pomoci našemu rozvoji hospodářství i modernizaci čs. lidové armády, včetně dodávek moderních proudových letounů. Nebojme se proto připomínat hlavně mládeži tyto kladné příklady pomoci ze strany našeho slovanského bratra.

Jaroslav PRŮŠEK

))) OTÁZKY PRO KRAJSKÉHO ZASTUPITELE JIŘÍHO GANGURA

Jste členem Výboru pro kulturu a památkovou péči krajského zastupitelstva. Jaké jsou jeho úkoly?

V této oblasti jde hlavně o podporu živé kultury, zejména o péči o památkový fond. Je pravdou, že dnes se dostávají církevní památky do jiného světla ve vztahu k tzv. církevním restitucím. Je ovšem fakt, že církev má památek hodně, minimálně 60 procent památek na území kraje je v rukou církví.

Umožňují dotační směrnice nějakým způsobem zohlednit příjmy církví z církevních restitucí?

Zatím je nijak nezohledňují. Určitě by bylo potřeba u dotačních titulů více zohlednit vícezdrojové financování, tedy příspěvek majitele památky k požadované dotaci od kraje. V minulém volebním období se podařilo alespoň srovnat podmínky pro všechny žadatele stejně, takže nyní mohou i církve jako

ko majitelé památky dostat od kraje stejných 50 % dotace.

Dříve mohla církev žádat až 70 % dotace od kraje. Aspoň tohle se podařilo upravit. Samozřejmě vícezdrojové financování by mělo být zohledněno ve všech dotačních titulech. Platilo by to i u obecních projektů, kde některé mají místního podnikatele natolik uznalého, že investuje do opravy místní památky. Nyní je to nastaveno tak, že polovinu potřebné sumy dá žadatel a polovinu kraj a nikdo nezjišťuje, jestli třeba krajem dotovaná památka nedostala ještě ministerskou dotaci.

Jaký je váš postoj k církevním restitucím?

Jednoznačně zamítavý. Jako starosta se pochopitelně snažím se zástupci církví vycházet, protože mají u nás nějaké majetky a pro mne jsou v této souvislosti partnerem, se kterým musím jednat. V současné době máme v obci faráře, který je velice vstřícný a rozumný člověk. Ale co se týká vracení církevního majetku, mám odmítavý postoj. Navíc pokud ho opravdu chtějí vlastní, tak ať si ho udržují na vlastní náklady, pokud chtějí vyvíjet charitativní činnost, ať si ji také financují z peněz, které dostaly velmi štedře z našich daní za nevydaných majetek, nebo třeba z milodarů věřících. Spíš to vidím tak, že se budou z církevních peněz financovat prestižní památky, ale na venkovské kostelíky peníze nebudou a zase to zbudě na dohodě místního kněze a obce, aby se to dalo do pořádku. (tl)

SVÁTOST

*Za pevnými mřížemi
jsou poklady bohatých,
střeží je demokracie a svoboda.
Vysmívají se vám,
vám ubohým,
které drží na uzdě,
aby jim bohatství nebylo vzato,
protože soukromý majetek
– toť svato.*

Jiří Knopp

Kuks, Braunův kraj...

Dokončení ze str. 5

v památkové zóně postavit nemůžeme. Řešením je revitalizace budovy soušeďící s cyklostezkou, kde je objekt hasičské zbrojnice. Parkovací dům pro cyklisty vznikne v budově č. p. 85. Bude to plně automatizovaný krytý parkovací dům, který nabídne bezpečnou, rychlou a pohodlnou úschovu kol při návštěvě Kuksu (obdoba Biketower v Hradci Králové). Další by mohl vzniknout i v ZOO Dvůr Králové. V přízemí budovy sídlí jednotka sboru dobrovolných hasičů. Rekonstrukce domu zajistí zázemí jednotce požární ochrany a její transformaci na jednotku požární ochrany vyšší kategorie (kat. III. – výjezdni jednotka), případně další prostory pro spolkovou činnost.

● **Chcete mít svatbu v hospitalu, případně zažít jiné nevšední zážitky?** Zeptejte se v našem informačním centru, nebo se podívejte například na internetové stránky: <http://www.revitalizacekuks.cz/>, <http://www.zkuskuks.cz/>, <http://www.kuks.cz/>, <https://www.hospital-kuks.cz/>

Josef DUŠEK, zastupitel
Královéhradeckého kraje za KSČM
a předseda dozorčí rady Revitaliza-
ce Kuks, o. p. s.

Setkání s kandidáty v Lipinách

Tradiční letní setkání komunistů a sympatizantů v bolehošťské části Lipiny patřilo v sobotu 23. července především představení rychnovských kandidátů KSČM do podzimních krajských voleb v Královéhradeckém kraji.

Vítaným hostem byla jako každý rok poslankyně PS PČR **Soňa Marková**. „Máme kandidátky a kandidáty, kteří nejsou členy KSČM, ale pracují pro nás, ctí náš volební program. Naši zastupitelé a zastupitelky odvedli natolik dobrou práci,

ci, že pokud to dobře půjde, a já věřím, že ano, tak své výsledky z minulých krajských voleb nejen obhájíme, ale možná na tom budeme i lépe,“ vyjádřila své přesvědčení Marková.

))) Napsali jste nám

Naší mladší vnučkou, která půjde po prázdninách do školy, jsme na konci června byli pozváni na besídku k ukončení docházky v mateřské školce v Suchovršicích (viz foto). Všichni jsme byli dojatí, s jakou vervou předvedly děti svoje vystoupení. Ve školce vedou děti k lásce ke všemu, co je české (písničky, hry, básničky). Přejí proto všem zaměstnancům hodně úspěchů a chvály, jakou sklízají dosud, i do dalších let. Nejsem sám, kdo nenechá na MŠ Suchovršice dopustit.

Bohumil Málek, ZO KSČM Malé Svatoňovice

V Lipinách nechyběl ani humor ledeckých žen.

Radní kraje pro sociální oblast **Josef Lukášek**, který je na krajské kandidátce rychnovskou „jedničkou“ ve svém vystoupení upozornil na podceňovanou účinnost osobní agitace. Svěřil se také s tím, co se v oblasti sociálních služeb povedlo a jaké plány má ještě do konce volebního období ve funkci radního: „Samozřejmě bych rád pokračoval v nastoupené cestě, což znamená především rozvíjet terénní sociální služby,“ uvedl Lukášek. K této myšlence se přihlásila i **Jana Kupcová**, která pracuje většinu života v sociálních službách, a také ona podpořila svojí kandidaturou KSČM v nadcházejících volbách. Další rychnovské železko ve volební ohni – **Věra Žižková** z pozice předsedkyně Královéhradeckého KV KSČM seznámila přítomné s přípravou volební kampaně.

Příjemné letní setkání poskytlo spoustu příležitostí k neformálním diskusím a družné zábavě. Organizátoři ze ZO KSČM Bolehošť a Ledce odvedli výbornou práci.

**Taťana LANKAŠOVÁ
FOTO – M. VOHRALÍKOVÁ**

Autogramiáda pod Kuňkou

Nejen nákupu knih nakl. FUTURA můžete využít při akci pod Kuňčickou horou, ale setkat se také s jejich autory. Především s těmi z našeho kraje. Jaroslav Štrait a Milan Špás budou na Kuňce podepisovat knihy *Dům ve Všehrdově ulici* a *Černobyl+30* a Jiří Knopp přinese své básnické sbírky. (vha)

ROZLOUČENÍ

Královéhradecká ZO KSČM č. 42 se rozloučila s **Vratislavem Veselým (89 let)**, dlouholetým komunistou. Zemřel 15. 7. * ZO KSČM č. 48 se v červenci rozloučila s **Kamillem Károu (83)**, obětavým soudruhem a členem KČP. Čest jejich památce!

))) SPOLEČENSKÁ KRONIKA

JIČÍNSKO

Marie Brádllová z Nové Paky oslaví 65 let, **Zdeněk Mašek** z Nové Paky a **Jan Gottwald** z Kopidlna mají sedmdesát let. Zvlášť přejeme hodně zdraví a pohody nejstarší komunistce okresu Jičín soudružce **Růženě Malé**, která oslaví 2. 8. krásných 95 let.

Jmenovaným přeje OV KSČM Jičín spolu se základními organizacemi všechno nejlepší, hodně zdraví a spokojenosti a děkuje za dosažité úspěchy pro stranu a společnost.

Soudruh Jánský z Butovsi děkuje OV KSČM Jičín za blahopřání k pětasedmdesátinám.

KRÁLOVÉHRADECKO

Blahopřejeme k červencovým narozeninám **Jiřímu Hanušovi (70)**, předsedovi ZO, a **Josefu Markovi (80)**, členu výboru. Oběma přejí členové ZO KSČM č. 36 Malšovice dobré zdraví a spokojenost a děkují za práci ve straně. * **Alena Černá** 13. 8. oslaví 65 let. K výročí blahopřeje ZO č. 57.

NÁCHODSKO

V srpnu se dožívá 90 let **Jaromír Stejskal** z Police n. Metují. **Zdeněk Láska** a **Olga Trnavská** z České Skalice se dožívají 85 let. **Jindřich Lokvenc** z Bezděkova n. Metují se dožívá 65 let.

OV a ZO KSČM mu přejí mnoho zdraví a štěstí v dalších letech a spokojený život.

RYCHNOVSKO

Marie Nováková z Albrechtic n. O. oslaví 92 let, **Věra Potočková** z Bolehošti a **Vlasta Matoušková** z Potštejna zaslouženou devadesátku. **Rudolf Čepelka** z Častolovic má 85 let a **Marie Brandejsová** z Opočna osmdesát. Narozeniny 75. oslaví **Hana Vojtěchová** z Albrechtic n. O., **Hana Krčmářová** z Rychnova n. Kn., **Jan Holoubek** a **Olga Kulhánková**, oba z Týniště n. O. **Jaroslava Holubová** z Ledců a **Magdalena Neubauerová** z Rokytnice v Orl. h. oslaví sedmdesátiny. **Marie Fridrichová** z Rychnova n. Kn. slaví 65 let.

Pevně zdraví a elán do života přeje OV KSČM Rychnov n. Kn.

TRUTNOVSKO

Václav Svědřih z Horní Brusnice oslaví zasloužených 90 let. **Jitka Vostrovská** slaví 80 let, **Josef Ciler** 85 let, **František Binko** 75 let, **Emil Gorol** 60 let a **Martin Häckel** má 40 let, všichni z Trutnova. **Vladislav Halenár** ze Zacléře slaví 70 let, **Božena Švihálková** z Havlovic 60 let a **Josef Král** z Vrchlabí 45 let. **Jana Hejnová** oslaví 60 let a **Petr Hojnic** 70 let, oba ze Rtyně v Podkrkonoší.

Všem přeje OV KSČM Trutnov mnoho radostných dnů prožitých ve zdraví.

PO PŘEČTENÍ PŘEDEJ DÁLE!

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje. Toto číslo vyšlo v srpnu 2016 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060, vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všešrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na adresu: KRAJÁNEK, Všešrdova 194, 500 02 Hradec Králové 2, nebo na e-mail: krajanekek@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytištěné příspěvky zaslané do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrkhk.cz>. Redakční rada 14. 9. od 14 h.

Srdečně zveme pod „Kuňku“

Jménem Královéhradeckého i Pardubického krajského výboru KSČM bych vás, širokou veřejnost, ráda pozvala na 26. setkání občanů pod Kunětickou horou. Součástí programu bude kulturní vystoupení, politický mítink (ve 13 h.) a besedy v diskusním stanu, také autogramiáda regionálních spisovatelů.

Loňské jubilejní 25. setkání pod Kunětickou horou se vydařilo jak účasti politiků, tak počasím. Kulturní program se líbil a diskusní stan přetékala množstvím publika. Jistě tomu tak bude i letos, i když je léto zatím více proměnlivé. Pevně však doufám, že na sobotu 3. září vyjde slunečný den. Koneckonců, nejsme z cukru a případnou přeháňku také vydržíme.

Pod hradem chceme oslovit nejen východočeskou veřejnost, ale i účastníky z celé republiky. Vstupné si může dovolit každý. Na akci zveme tradičně všechny poslance a poslankyně PS i EP, senátora i vedení KSČM – především přítomnost předsedy strany Vojtěcha Filipa je vždy nejvíce očekávána. Jsou zvaní též velvyslanci spřátelených zemí a levicové organizace. Využijte příležitost osobního setkání s politiky. V diskusním stanu, i mimo něj, dostanete odpovědi na své otázky ke společenskému dění od hostů i kandidátů do říjnových voleb z obou pořádaných krajů.

Věra ŽIŽKOVÁ

))) KRAJÁNKOVY CIZOKRAJNÉ DOBROTY

Kuře tikka mäsala

Pro 4 osoby:

500 g kuřecích stehenních řízků • 150 g bílého jogurtu • šťáva z limetky • směs koření Tikka mäsala (lze nahradit lžičkou dostupnější směsí garam mäsala, doplněnou špetkou mletého římského kmínu, skořice, pepře, kari a lžičkou kurkumy) • sůl

Stehenní řízky očistěte od tuku a šlach, překrájejte na menší kousky, osolte a okefeňte. Dobře promíchejte s kořením, limetkovou šťávou a rozšlehaným jogurtem. Nechte do druhého dne v chladničce odpočinout. Přendejte do pekáčku a zakryté pečte 10 minut na 220 a zvolna pak 50 minut na 150 stupňů. Po půl hodině odkryjte a dopečte dozlatova. Podávejte obložené hlávkovým salátem s arabským chlebem.

Nabízím recept na kaloricky nenáročnou, protože je bez přidaného tuku, a navíc velmi chutnou letní úpravu kuřete. Indové nám odpustí, že jsme kuře pekli, a pak přikusovali arabský chléb. Kdo by se v horku pekl s indickými čapátí na přílohu, že.

Tatána LANKAŠOVÁ

))) POZVÁNKY

POMEZNÍ BOUDY

Setkání občanů 27. srpna od 10 h. na Pomezních Boudách u Infocentra a 44. výstup na Sněžku

Účast přislíbili europoslanec J. Kohlíček a poslanec Z. Ondráček. Pokračovat budeme besedou v restauraci Hořec od 12 h. Doprava je zajištěna zvláštním autobusem v 9 h. od bývalého ONV v Trutnově. Zve OV KSČM Trutnov

♦ V neděli 28. srpna v 10 hodin se koná setkání v Královci u pamětní desky připomínající setkání německých a českých pracujících a komunistů v roce 1927.

♦ Klub LKŽ HK – v září účast na Kuňce a 8. 9. od 14 h. u Švagerků.

13 h. Mítink s představiteli strany, poslanci a kandidáty do krajských voleb

Pozvánka na setkání s kandidáty KSČM

3. září	10.00 hod.	Kunětická hora, areál pod hradem
15. září	13.00 hod.	Hořice, nám. Jiřího z Poděbrad
16. září	10.00 hod.	Jaroměř, Josefov
	12.00 hod.	Jaroměř, Jakubské předměstí
	14.00 hod.	Jaroměř, prodejna na Zavadilce
	15.00 hod.	Nová Paka, Dukelské nám.
19. září	9.00 hod.	Kopidlno, Hilmarovo nám.
26. září	15.30 hod.	Trutnov, Krakonošovo nám.
27. září	10.00 hod.	Dobruška, nám. F. L. Věka
	14.00 hod.	Rychnov nad Kněžnou, Staré nám.
	16.00 hod.	Týniště nad Orlicí, Mírové nám.
29. září	14.00 hod.	Police nad Metují, Masarykovo nám.
	15.00 hod.	Broumov, Mírové nám.
	17.00 hod.	Teplice nad Metují, stanoviště Bus
1. října	9.00 hod.	Jičín, Žižkovo nám.
	15.00 hod.	Náchod, nám. TGM
6. října	9.00 hod.	Častolovice, Zahrada východních Čech
	13.00 hod.	Hradec Králové, nám. 28. října